

ĐỀ NGỮ VĂN SỐ 5:

A. VĂN BẢN

Để thoả mãn nhu cầu hưởng thụ và phát triển cho tâm hồn, trí tuệ, không gì thay thế được việc đọc sách.

Cuốn sách tốt là người bạn giúp ta học tập, rèn luyện hằng ngày.

Sách mở mang trí tuệ, hiểu biết cho ta, dẫn dắt ta vào những chỗ sâu sắc, bí ẩn của thế giới xung quanh, từ sông ngòi, rừng núi cho tới vũ trụ bao la. Sách đưa ta vào những thế giới cực lớn, như thiên hà, hoặc cực nhỏ, như thế giới của các hạt vật chất. Sách đưa ta vượt qua thời gian, tìm về với những biến cố lịch sử xa xưa hoặc chấp cánh cho ta tưởng tượng tới ngày mai, hoặc hiểu sâu hơn hiện tại.

Sách văn học đưa ta vào thế giới của những tâm hồn người đủ các thời đại để ta thông cảm với những cuộc đời, chia sẻ những niềm vui, nỗi đau dân tộc và nhân loại.

Sách đem lại cho con người những phút giây thư giãn trong cuộc đời bận rộn, bươn chải. Sách làm cho ta được thưởng thức những vẻ đẹp của thế giới và con người.

Sách cho ta hưởng vẻ đẹp và thú chơi ngôn từ, giúp ta biết nghĩ những ý hay, dùng những lời đẹp, mở rộng con đường giao tiếp với mọi người xung quanh.

Sách là báu vật không thể thiếu đối với mỗi người. Phải biết chọn sách mà đọc và trân trọng, nâng niu những cuốn sách quý.

(Theo Thành Mĩ)

B. BÀI TẬP

I. ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1. Văn bản trên thuộc thể loại nào ?

- A. Tự sự B. Miêu tả.
C. Nghị luận D. Biểu cảm

2. Văn bản trên đề cập tới vấn đề gì ?

- A. Ích lợi của việc đọc sách B. Sách là người bạn tốt
C. Sách là phương tiện giải trí D. Sách là báu vật của con người

3. Văn bản trên được trình bày chủ yếu theo phương thức nào ?

- A. Quy nạp
- B. Diễn kịch
- C. Móc xích
- D. Song hành

4. Dựa vào văn bản trên, hãy viết một đoạn văn nghị luận về vai trò của sách trong đời sống con người.

II. TIẾNG VIỆT

1. Phát hiện và chữa lỗi trong những câu dưới đây :

- a) Ngô Tất Tố đã miêu tả cận kề cuộc sống người nông dân dưới chế độ cũ trong tác phẩm *Bước đường cùng*.
- b) Tác phẩm không chỉ hay về ngôn từ mà còn hay về nghệ thuật.
- c) Qua anh, nó là người bạn tốt.
- d) Trên bàn, có hai quả bóng. Một quả màu xanh còn một quả làm bằng cao su.
- e) Tệ nạn ham trò chơi điện tử đang gây ảnh hưởng xấu đến học tập, gia đình và xã hội.

2. Kể tên các từ thuộc các trường từ vựng sau đây :

- A. Trường học
- B. Nông thôn
- C. Mùa hè
- D. Thể thao

3. Các từ in nghiêng trong các trường hợp sau thuộc từ loại nào ? (Nối cột A với cột B cho thích hợp.)

A	B
1. Những cây phượng hoa nở đỏ rực.	a) Trợ từ
2. Mai anh cho em đi bơi <i>nhé</i> !	b) Thán từ
3. <i>Ồi</i> , mùa hè thân yêu !	c) Tình thái từ
4. Hôm nay, em Hải được <i>những</i> hai điểm 10	d) Không thuộc các từ loại nêu trên

4. Điền dấu câu thích hợp vào những chỗ được đánh số dưới đây:

Búp Bê làm việc: suốt ngày (1) hết quét nhà lại rửa bút (2) nấu cơm. Lúc ngồi nghỉ, Búp Bê bỗng nghe thấy tiếng hát rất hay (3)

Nó bèn hỏi (4)

- Ai hát đấy (5)

Có tiếng trả lời :

(6) Tôi hát đấy. Tôi là Dế Mèn (7) Thấy bạn vất vả (8) tôi hát đề tặng bạn đấy. Búp Bê nói (9)

(10) Cảm ơn bạn. Tiếng hát của bạn làm tôi hết mệt.

(Theo Nguyễn Kiên, Búp Bê và Dế Mèn)

5. Đọc văn bản sau đây và cho biết mỗi câu thuộc kiểu câu nào (theo mục đích nói).

(1) Nhưng không, có tiếng dép lẹp lẹp trong nhà và tiếng mẹ tôi :

(2) - Thằng Thành, con Thuỷ đâu ?

(3) Chúng tôi giật mình, líu ríu dất nhau đứng dậy.

(4) - Đem chia đồ chơi ra đi ! (5) — Mẹ tôi ra lệnh.

(6) Thuỷ mở to đôi mắt như người mất hồn, loạng choạng bám vào cánh tay tôi.

(7) Dìu em vào trong nhà, tôi bảo :

(8) - Không phải chia nữa. (9) Anh cho em tất.

(10) Tôi nhắc lại hai ba lần, Thuỷ mới giật mình nhìn xuống. (11) Em buồn bã lắc đầu :

(12) - Không, em không lấy. (13) Em để hết lại cho anh.

[...]

(14) Rồi em bật lên khóc thút thít.

(15) - Ôi, em Thuỷ !

(Theo Khánh Hoài, Cuộc chia tay của những con búp bê)

A. Nghi vấn

B. Cảm thán

C. Cầu khiến

D. Trần thuật

E. Phủ định

6. Xác định hành động nói trong các câu sau:

A. Ôi, nóng quá !

B. Trang học rất giỏi

C. Hải có được là học sinh giỏi không?

D. Chị cho em mượn quyển vở nhé !

III. TẬP LÀM VĂN

1. Viết bài văn thuyết minh về một địa danh mà em yêu thích
2. Viết một bài văn nghị luận về vấn đề: “Vai trò của môi trường”